

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 40, 2016

Nummer 40, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2654](#) 22-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2649](#) 22-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2653](#) 22-11-2016

RECHTSPRAAK

Instellen beroep in cassatie door middel van (een volmacht in een bijlage bij) een e-mail mogelijk?

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd dat de verdachte niet-ontvankelijk zal worden verklaard in het beroep.

In zijn arrest van 22 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ7810, *NJ* 2010/102, r.o. 3.5, heeft de Hoge Raad beslist dat een door de verdachte bepaaldelijk gevolmachtigde advocaat op de wijze van artikel 450 lid 3 Sv beroep in cassatie kan instellen door middel van het verlenen van een daartoe strekkende schriftelijke bijzondere volmacht aan een griffiemedewerker. Een e-mailbericht is niet zo een schriftelijke volmacht (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3253, *NJ* 2015/473).

Een als bijlage bij een e-mail gevoegde brief, inhoudende een schriftelijke volmacht waarmee een advocaat een griffiemedewerker machtigt om namens de verdachte een rechtsmiddel aan te wenden, moet echter wel als zo een schriftelijke volmacht worden aangemerkt, mits:

(i) het e-mailbericht, met bijlage, is verzonden naar een e-mailadres dat door het gerecht is aangewezen voor communicatie met de griffiemedewerkers inzake de aanwending van rechtsmiddelen in strafzaken en

(ii) de schriftelijke volmacht voldoet aan de in HR 22 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ7810, *NJ* 2010/102 geformuleerde eisen.

In het onderhavige geval gaat het om een als bijlage bij een e-mail gevoegde brief, inhoudende een schriftelijke volmacht waarmee een advocaat een griffiemedewerker machtigt om namens de verdachte een rechtsmiddel aan te wenden, die voldoet aan de in voormeld arrest geformuleerde eisen, waarbij die e-mail is verzonden naar het e-mailadres dat door het gerecht is aangewezen voor communicatie met griffiemedewerkers inzake de aanwending van rechtsmiddelen in strafzaken. Zo een bijlage dient als een rechtsgeldige volmacht tot de instelling van een rechtsmiddel te worden beschouwd.

De griffiemedewerker heeft verzuimd dag en uur van ontvangst op voormelde brief aan te

tekenen. Daarin vindt de Hoge Raad aanleiding de verdachte ontvankelijk te achten in het cassatieberoep.

Opmerking verdient dat in gevallen waarin het gerecht de mogelijkheid van communicatie per e-mail met de griffiemedewerkers inzake de aanwending van rechtsmiddelen in strafzaken heeft opengesteld het, teneinde onzekerheid te vermijden over het tijdstip waarop het rechtsmiddel is aangewend, aanbeveling verdient dat de medewerker van de griffie een uitdraai van het e-mailbericht, met vermelding van dag en uur van ontvangst, alsmede van de bijlage bij dat e-mailbericht hecht aan de akte instellen rechtsmiddel.

Opmerking verdient voorts dat de Wet digitale processtukken Strafvordering (*Stb.* 2016, 90) zal voorzien in de mogelijkheid om een volmacht over te dragen met behulp van een 'elektronische voorziening' als bedoeld in artikel 450 lid 4 (nieuw) Sv. Deze bepaling luidt met ingang van de datum van inwerkingtreding van die wet:

'De volmacht, bedoeld in het derde lid, kan worden overgedragen met behulp van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen elektronische voorziening. De ontvangst van de volmacht wordt bevestigd. Als de dag en het tijdstip waarop de volmacht is ontvangen gelden de dag en het tijdstip van vastlegging van de volmacht in de aangewezen elektronische voorziening. De volmacht wordt bij de processtukken gevoegd. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over het gebruik van de elektronische voorziening.'

Indien door een gerecht daadwerkelijk de mogelijkheid is opengesteld door middel van de bovengenoemde elektronische voorziening een rechtsmiddel aan te wenden, kan dat voor dat gerecht aanleiding zijn om de mogelijkheid van communicatie per e-mail met de griffiemedewerkers inzake de aanwending van rechtsmiddelen in strafzaken niet (langer) open te stellen.

De advocaat-generaal heeft geconcludeerd dat de verdachte niet-ontvankelijk zal worden verklaard in het beroep en heeft zich niet uitgelaten over de voorgestelde middelen.

De Hoge Raad is van oordeel dat de advocaat-generaal daartoe alsnog in de gelegenheid behoort te worden gesteld. Met het oog daarop dient de zaak naar de rolzitting te worden verwezen.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 6 december 2016 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2654

Zaaknummer: 15/00332

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 450 Sv

RECHTSPRAAK

Gegronde klacht dat het hof de ter terechtzitting gedane mededeling van de raadsman van medeverdachte niet als bewijsmiddel in zaak verdachte had mogen aanmerken.

Het middel klaagt onder meer dat het hof blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting door in de bewijsvoering acht te slaan op hetgeen een gemachtigde raadsman van de medeverdachte ter terechtzitting in eerste aanleg in de strafzaak van de medeverdachte naar voren heeft gebracht.

Aan zijn nadere bewijsoverweging ligt naar de kern genomen als opvatting van het hof ten grondslag dat voor het bewijs kan worden gebezigd hetgeen de raadsman van de medeverdachte [medeverdachte] ter terechtzitting in eerste aanleg in diens strafzaak heeft medegedeeld omtrent de betrokkenheid van de verdachte bij de aangetroffen hennepkwekerij. Die opvatting is onjuist. Een zodanige door een raadsman ter terechtzitting gedane mededeling kan ingevolge artikel 339 lid 1 Sv niet als een wettig bewijsmiddel worden aangemerkt.

De omstandigheid dat de medeverdachte, ter terechtzitting in hoger beroep als getuige gehoord, 'geen afstand heeft genomen van hetgeen zijn gemachtigd raadsman in eerste aanleg namens [medeverdachte] heeft gemeld', welke gevolgtrekking kennelijk erop berust dat de getuige blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep desgevraagd heeft verklaard dat hij over de mededeling van zijn raadsman 'niets (...) gaat zeggen', maakt dat niet anders; die uitlating kan ook niet gelden als een voor het bewijs bruikbare verklaring van de (medeverdachte als) getuige.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

Het middel klaagt voorts dat het hof een proces-verbaal van sporenonderzoek als bewijsmiddel (7) heeft gebezigd en in strijd met artikel 359 lid 3 Sv de inhoud van dit bewijsmiddel niet heeft vermeld.

Ook die klacht is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake het onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2649

Zaaknummer: 14/05238

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 339 Sv

RECHTSPRAAK

In het geval waarin de raadsman heeft verklaard dat de verdachte hem zowel onbeperkt als beperkt heeft gemachtigd tot het voeren van de verdediging, behoort de rechter voorbij te gaan aan de beperkingen van de machtiging.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot niet-ontvankelijkverklaring van het beroep.

Het middel strekt ten betoge dat het hof ten onrechte de raadsman van de in hoger beroep niet verschenen verdachte niet in de gelegenheid heeft gesteld de verdediging te voeren. Daartoe wordt aangevoerd dat het hof ten onrechte, althans onbegrijpelijk gemotiveerd, heeft geoordeeld dat de raadsman niet gemachtigd was in de zin van artikel 279 Sv.

Artikel 279 Sv schrijft voor dat een advocaat die een ter terechtzitting niet verschenen verdachte wenst te verdedigen, dient te verklaren daartoe uitdrukkelijk te zijn gemachtigd. Verdergaande eisen stelt de wet niet.

Kennelijk steunt de toekenning van deze faciliteit door de wetgever op de gedachte dat een advocaat een juist en verantwoord gebruik zal maken van deze hem toegekende bevoegdheid. Met deze wettelijke regeling verdraagt zich niet dat de rechter ambtshalve of op vordering van het Openbaar Ministerie een onderzoek instelt omtrent de vraag of de advocaat de bedoelde verklaring naar waarheid heeft afgelegd (vgl. HR 2 september 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF9559, *NJ* 2003/724) of welke de reikwijdte is van zijn verklaring dat hij gemachtigd is. Anderzijds heeft de wetgever niet willen weten van een machtiging die op enigerlei wijze is beperkt tot bepaalde onderdelen van het voeren van de verdediging (vgl. HR 8 april 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF4323, *NJ* 2003/723).

In gevallen als de onderhavige waarin de raadsman heeft verklaard dat, kort gezegd, de verdachte hem zowel onbeperkt als beperkt heeft gemachtigd tot het voeren van de verdediging, behoort de rechter voorbij te gaan aan de beperkingen van de machtiging. Mede gelet op het belang dat artikel 279 Sv beoogt te waarborgen, te weten dat een ter terechtzitting niet verschenen verdachte zich toch aldaar kan laten verdedigen door een advocaat, moet de

rechter in zo een geval ervan uitgaan dat de verdachte de behandeling van zijn zaak ook zonder die beperkingen doorgang heeft willen doen vinden en dat dit meebrengt dat die behandeling ingevolge artikel 279 lid 2 Sv geldt als een procedure op tegenspraak en het instellen van een rechtsmiddel binnen veertien dagen na de einduitspraak dient te geschieden.

Uit het vorenoverwogene vloeit voort dat het middel terecht is voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2653

Zaaknummer: 15/03920

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.F. Ronday

Wetsartikelen: 279 Sv